

Datum van
inontvangstneming

:

10/03/2015

Zaak C-48/15

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

6 februari 2015

Verwijzende rechter:

Cour d'appel de Bruxelles (België)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

23 oktober 2014

Appellant:

Belgische Staat – FOD Financiën

Geïntimeerde:

ING International SA, rechtsopvolgster van ING Dynamic SA

Cour d'appel

Brussel

Arrest

Kamer 6 bis

[Or. 2]

BELGISCHE STAAT – FOD Financiën. Administratie van de btw, registratie en domeinen, zesde registratiebureau te Brussel [OMISSIS], appellant

[OMISSIS]

tegen het vonnis van het Tribunal de première instance de Bruxelles [OMISSIS] van 23 november 2011

tegen

de naamloze vennootschap naar Luxemburgs recht ING International, beleggingsmaatschappij met variabel kapitaal, met maatschappelijke zetel in het Groothertogdom Luxemburg, [OMISSIS], geïntimeerde,

[OMISSIS]

PROCESVERLOOP

[OMISSIS]

[Or. 3]

[OMISSIS]

FEITEN EN BESTREDEN VONNIS

1.

De oorspronkelijke vordering strekte tot terugbetaling van de jaarlijkse taks op de collectieve beleggingsinstellingen (ICB's), ten bedrage van 185 739,34 EUR, die geïntimeerde, een ICB naar Luxemburgs recht, voor het jaar 2006 heeft betaald.

Die taks is ingevoerd bij de wet van 22 juli 1993, door de invoeging van de artikelen 161 en 162 in het wetboek der successierechten.

De taks werd enkel geheven van Belgische ICB's, op de inventariswaarde van hun vermogen. Buitenlandse ICB's die in België rechten van deelneming plaatsten, waren niet onderworpen aan die taks.

De op 1 januari 2004 in werking getreden programmawet van 22 december 2003 heeft de werkingssfeer van de jaarlijkse taks uitgebreid tot buitenlandse ICB's die hun rechten van deelneming in België verhandelen.

[OMISSIS]

[Or. 4]

[OMISSIS]

Geïntimeerde valt [thans] onder artikel 161, 3°, van het wetboek der successierechten, dat geldt voor „*de beleggingsinstellingen naar buitenlands recht bedoeld in artikel 137 van de wet van 4 december 1990*”. Uit artikel 137 blijkt dat het met name gaat om instellingen uit een andere lidstaat die hun rechten van deelneming in België willen verhandelen [OMISSIS].

De taks is verschuldigd op het totaal van de in België op 31 december van het voorafgaande jaar netto uitstaande bedragen (artikel 161 bis, § 1).

[OMISSIS] In 2006 bedroef het tarief van de taks 0,07 %.

Voorts heeft de programmawet een specifieke sanctie ingesteld die uitsluitend geldt voor buitenlandse ICB's. Wanneer deze geen belastingaangifte indienen of de taks niet binnen de gestelde termijnen betalen, kan de rechter hun het verbod opleggen nog langer rechten van deelneming in België te plaatsen [OMISSIS]

2.

Geïntimeerde heeft betreffende de jaarlijkse taks op ICB's voor het fiscaal jaar 2006 een belastingaangifte ingediend, die betrekking had op de in België netto uitstaande bedragen op 31 december 2005, en zij heeft die taks binnen de wettelijke termijn betaald.

In het kader van de procedure in eerste aanleg heeft de geïntimeerde de rechtmatigheid van die taks betwist [OMISSIS] op grond van de **[Or. 5]** volgende argumenten: (1) schending van richtlijn 69/335/EEG van de Raad van 17 juli 1969 (sindsdien vervangen door richtlijn 2008/7/EG van 12 februari 2008) betreffende de indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitaal; (2) schending van de artikelen 56 EG tot en met 60 EG (thans de artikelen 63 VWEU tot en met 66 VWEU en 75 VWEU) betreffende de vrijheid van het kapitaalverkeer, en schending van de artikelen 49 EG tot en met 55 EG (thans de artikelen 56 VWEU tot en met 62 VWEU) betreffende het vrije verrichten van diensten; (3) schending van richtlijn 85/611/EEG van de Raad van 20 december 1985 (sindsdien vervangen door richtlijn 2009/65/EG van 13 juli 2009) tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) en schending van artikel 10 EG (in wezen vervangen door artikel 4, lid 3, VWEU), en subsidiair (4) schending van artikel 22 van de overeenkomst van 17 september 1970 tussen België en het Groothertogdom Luxemburg tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen.

Meer subsidiair heeft geïntimeerde de eerste rechter verzocht om het Hof van Justitie van de Europese Unie prejudiciële vragen te stellen over de verenigbaarheid van de taks met voormelde bepalingen van het Verdrag betreffende de [werking van de] Europese Unie en van voornoemde richtlijnen.

De eerste rechter heeft de subsidiaire vordering toegewezen op grond dat „*de van (geïntimeerde) geheven jaarlijkse taks op de ICB's [OMISSIS] inbreuk maakt op artikel 22 van het verdrag tot het vermijden van dubbele belasting tussen België en het Groothertogdom Luxemburg*”. Daaruit heeft de eerste rechter afgeleid dat „*de jaarlijkse taks op de ICB's die (geïntimeerde) in 2006 heeft betaald dus niet mocht worden gevestigd en bijgevolg niet verschuldigd was.*”

De eerste rechter heeft de primaire grief die was ontleend aan schending van richtlijn 69/335/EEG van de Raad van 17 juli 1969 betreffende de indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitaal, ongegrond verklaard.

De eerste rechter heeft zich daarentegen niet uitgesproken over de andere primair geformuleerde grieven, die waren gebaseerd op schending van de artikelen 56 EG tot en met 60 EG over het vrije kapitaalverkeer en van de artikelen 49 EG tot en met 55 EG over het vrije verrichten van diensten, schending van richtlijn 85/611/EEG van de Raad van 20 december 1985 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten, en schending van artikel 10 EG, dat in de tweede alinea voorziet in de verplichting voor de lidstaten om zich te onthouden van alle maatregelen die de verwezenlijking van de doelstellingen van het Verdrag in gevaar kunnen brengen.

[OMISSIS]

GRIEVEN

[Or. 6]

1.

Appellant verzoekt om herziening van het bestreden vonnis.

Primair verzoekt hij om vaststelling dat de litigieuze taks niet valt onder het Belgisch-Luxemburgse verdrag, dat de artikelen 160 en volgende van het wetboek der successierechten verenigbaar zijn met voormelde Europese voorschriften, dat het Hof van Justitie van de Europese Unie geen prejudiciële vragen hoeven te worden gesteld en ten slotte dat de taks rechtmatig is geheven en niet hoeft te worden terugbetaald.

[OMISSIS].

Ter terechtzitting heeft appellant verzocht om verdaging van de zaak teneinde hem in staat te stellen de informatie te verifiëren die geïntimeerde in haar pleidooi had aangevoerd, betreffende een daadwerkelijke bronheffing die in het Groothertogdom Luxemburg zou hebben plaatsgevonden en die de door de ICB verschuldigde heffing zou zijn.

2.

Geïntimeerde verzoekt primair dat het beroep ontvankelijk doch ongegrond wordt verklaard en dat het bestreden vonnis wordt bevestigd.

Volgens geïntimeerde heeft de eerste rechter terecht geoordeeld dat de door geïntimeerde betaalde jaarlijkse taks op de ICB's [OMISSIS] in strijd was met

artikel 22 van het tussen België en het Groothertogdom Luxemburg gesloten dubbelbelastingverdrag.

Geïntimeerde stelt subsidiair incidenteel hoger beroep in, voor zover de eerste rechter de grief inzake schending van richtlijn 69/335/EEG heeft afgewezen en zich niet heeft uitgesproken over de grieven inzake schending van de andere bepalingen van het Europese recht. Zij herhaalt die grieven voor het Hof.

Meer subsidiair verzoekt geïntimeerde het Hof om de [in het dictum van het onderhavige arrest weergegeven] prejudiciële vragen te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie [OMISSIS].

[OMISSIS] [Or. 7] [OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS] [Or. 8] [OMISSIS]

BESPREKING

1. Wat de belastinggrondslag betreft, bepaalt artikel 161 bis van het wetboek der successierechten: „§ 1. *Wat de beleggingsinstellingen bedoeld in artikel 161, 1° en 2°, betreft (de Belgische ICB's), is de taks verschuldigd op het totaal van de in België op 31 december van het voorafgaande jaar netto uitstaande bedragen.*

Voor de toepassing van het eerste lid:

1° *worden de in het buitenland voor rekening van een rijksinwoner verworven rechten van deelneming, geacht uit te staan in België;*

2° *is, indien de beleggingsinstelling verzuimd heeft de elementen die nuttig en noodzakelijk zijn voor de heffing van de taks aan de administratie te verstrekken en onverminderd de toepassing van artikel 162, de taks verschuldigd op de totaalwaarde van het beheerd vermogen op 31 december van het voorafgaande jaar. [OMISSIS]*

§ 2. *Wat betreft de beleggingsinstellingen, bedoeld in artikel 161, 3° (de buitenlandse ICB's), is de taks verschuldigd op het totaal van de in België netto uitstaande bedragen op 31 december van het voorafgaande jaar, vanaf hun inschrijving bij de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen.*

Voor de toepassing van het eerste lid:

1° *kunnen de rechten van deelneming die door een financiële tussenpersoon in het buitenland werden geplaatst, niet afgetrokken worden van de in België bruto uitstaande bedragen in geval van de inkoop door de tussenkomst van een financiële tussenpersoon in België;*

2° *is, indien de beleggingsinstelling verzuimd heeft de elementen die nuttig en noodzakelijk zijn voor de heffing van de taks aan de administratie te verstrekken en onverminderd de toepassing van artikel 162, de taks verschuldigd op het totaal van de in België bruto uitstaande bedragen op 31 december van het voorafgaande jaar. [OMISSIS]*”

De wet geeft geen definitie van het begrip „in België [...] netto uitstaande bedragen”.

[De verwijzende rechter stelt vast dat de partijen het niet oneens zijn over het begrip „in België [...] netto uitstaande bedragen”: die bedragen worden berekend door de vermenigvuldiging van het aantal effecten met de netto inventariswaarde op 31 december van het jaar voorafgaande aan het belastbaar tijdvak.]

[OMISSIS] **[Or. 9]**

[OMISSIS]

[Or. 10]

Partijen zijn het wel oneens over de kwalificatie van de jaarlijkse taks op de ICB's [OMISSIS].

[OMISSIS]

Appellant betwist [OMISSIS] dat de jaarlijkse taks op de ICB's valt binnen de materiële werkingssfeer van richtlijn 69/335/EEG van de Raad van 17 juli 1969 betreffende de indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitaal.

Alvorens uitspraak te doen over deze discussie betreffende de kwalificatie van de litigieuze taks, acht het Hof het nuttig de door geïntimeerde opgeworpen prejudiciële vragen betreffende het gemeenschapsrecht te stellen aan het Hof van Justitie [OMISSIS].

Ongeacht de kwalificatie van de litigieuze taks, blijft hij namelijk onderworpen aan het algemene verbod van belemmeringen van de algemene vrijheden van verkeer en dus aan het toezicht door het Hof van Justitie.

Enerzijds heeft het Hof van Justitie immers de fiscale draagwijdte van elk van de economische vrijheden erkend. In de bijna stelstelmatig gebezigde formulering in de rechtspraak van het Hof van Justitie heet het dat, „*ofschoon bij de huidige stand van het (recht van de Europese Unie) de directe belastingen als zodanig niet tot de bevoegdheidssfeer van de (Unie) behoren, de lidstaten niettemin verplicht zijn de bij hen verbleven bevoegdheden in overeenstemming met het (recht van de Europese Unie) uit te oefenen*” (arresten Hof van Justitie van 14 februari 1995, Schumacker, C-279/93, Jurispr. blz. I-225; 11 augustus 1995, **[Or. 11]** Wielockx C-80/94, Jurispr. blz. I-2493; 26 januari 1999, Terhoeve, C-181/97, Jurispr.

blz. I-498; 14 september 1999, Gschwind, C-391/97, Jurispr. blz. I-5451, en 16 mei 2000, Zurstrassen, C-87/99, Jurispr. blz. I-3337).

Anderzijds, terwijl artikel 2 van het OECD-modelbelastingverdrag slechts betrekking heeft op belastingen naar inkomen en vermogen, strekt de materiële werkingssfeer van het VWEU zich als gevolg van de vrijheden van verkeer en van de desbetreffende rechtspraak van het Hof van Justitie zich ook uit tot andere belastingen, zoals de successierechten (arrest Hof van Justitie van 23 februari 2006, van Hilten-van der Heijden, C-513/03, Jurispr. blz. I-1957), de vermogensbelasting (arrest Hof van Justitie van 5 juli 2005, D., C-376/03, Jurispr. blz. I-5821), en de overdrachtsbelasting onroerende goederen (arrest Hof van Justitie [van 12 april 1994], Halliburton Services, C-1/93, Jurispr. blz. I-1137).

Bijgevolg dient niet a priori te worden aangenomen dat de litigieuze jaarlijkse taks niet valt onder het verbod van beperkingen van het vrije verkeer van personen, diensten en kapitaal; de bepalingen van richtlijn 69/335/EEG van de Raad van 17 juli 1969 betreffende de indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitaal, waarvan de schending ook wordt aangevoerd door geïntimeerde, zijn zodanig ruim geformuleerd dat de litigieuze jaarlijkse taks niet a priori ervan wordt uitgesloten.

2. [De verwijzende rechter komt tot de conclusie dat het noodzakelijk is het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing]

[OMISSIS]

[OMISSIS] **[Or. 12]** *[OMISSIS]*

[OMISSIS]

Aangezien de behandeling van de zaak wordt geschorst om prejudiciële vragen voor te leggen aan het Hof van Justitie, is het in dit stadium niet nuttig om uitspraak te doen op het verzoek van appellandant betreffende de door geïntimeerde aangevoerde bronbelasting (zie hierboven sub „Grievens”). Appellandant kan alle verificaties die hij nuttig acht verrichten met het oog op de terechtzitting na afloop van de schorsing van de behandeling van de zaak.

OM DEZE REDENEN

beslist **DE COUR D’APPEL**

rechtdoende op tegenspraak,

[OMISSIS] **[Or. 13]**

het hoofdberoep en het incidenteel beroep ontvankelijk te verklaren,

alvorens ten gronde uitspraak te doen, aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende prejudiciële vragen te stellen:

„Moet richtlijn 69/335/EEG van de Raad van 17 juli 1969 betreffende de indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitaal (PB L 249, blz. 25), en meer bepaald de gecombineerde artikelen 2, 4, 10 en 11 ervan, aldus worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen nationaalrechtelijke bepalingen zoals de artikelen 161 en 162 van het Belgische wetboek der successierechten, die zijn gewijzigd bij de programmawet van 22 december 2003 en verband houden met de taks op de collectieve beleggingsinstellingen, voor zover deze taks jaarlijks van collectieve beleggingsinstellingen die in een andere lidstaat in de vorm van een kapitaalvennootschap zijn opgericht en hun rechten van deelneming in België verhandelen, wordt geheven over het totaalbedrag van hun in België geplaatste rechten van deelneming verminderd met het bedrag van de inkoop of terugbetaling van dergelijke inschrijvingen, met als gevolg dat de in België door dergelijke collectieve beleggingsinstellingen aangetrokken bedragen aan die taks worden onderworpen zolang zij ter beschikking blijven van die instellingen?

Moeten de artikelen 49 EG tot en met 55 EG en de artikelen 56 EG tot en met [60] EG, eventueel gelezen in samenhang met de artikelen 10 EG en 293, tweede streepje, EG, aldus worden uitgelegd dat zij zich ertegen verzetten dat een lidstaat het aanknopingscriterium van een belasting zoals die in de artikelen 161 en volgende van het Belgische wetboek der successierechten eenzijdig wijzigt door een op de woonplaats van de belastingplichtige gebaseerd persoonlijk aanknopingscriterium, dat is erkend in het internationale belastingrecht, te vervangen door een vermeend reëel aanknopingscriterium dat niet wordt erkend in het internationale belastingrecht aangezien de lidstaat in het kader van de uitoefening van zijn fiscale soevereiniteit uitsluitend ten aanzien van buitenlandse ondernemingen voorziet in een specifieke sanctie zoals die van artikel 162, [tweede] alinea, van het Belgische wetboek der successierechten?

Moeten de artikelen 49 EG en 56 EG, eventueel gelezen in samenhang met de artikelen 10 EG en 293, tweede streepje, EG, aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een belasting als hierboven beschreven, die een extra financiële last is die het verhandelen van hun rechten van deelneming in België kan belemmeren, aangezien bij die belasting geenszins rekening wordt gehouden met de belastingen die van collectieve beleggingsinstellingen die in een andere lidstaat zijn opgericht reeds worden geheven in de lidstaat van oorsprong?

Moet richtlijn 85/611/EEG van de Raad van 20 december 1985 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (PB L 375, blz. 3), eventueel gelezen in samenhang met de artikelen 10 EG en 293, tweede streepje, EG, aldus worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen een belasting als hierboven beschreven, **[Or. 14]** voor zover deze afbreuk doet aan het hoofdoel van de richtlijn, het

verhandelen van rechten van deelneming in collectieve beleggingsinstellingen in de Europese Unie gemakkelijker maken?

Moeten de artikelen 49 EG en 56 EG aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen administratieve lasten die voor in een andere lidstaat opgerichte collectieve beleggingsinstellingen die hun rechten van deelneming in België verhandelen, voortvloeien uit de heffing van een belasting als hierboven beschreven?

Moeten de artikelen 49 EG en 56 EG aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationaalrechtelijke bepaling zoals artikel 162, tweede alinea, van het Belgische wetboek der successierechten voor zover deze bepaling voorziet in een specifieke sanctie voor collectieve beleggingsinstellingen die in een andere lidstaat zijn opgericht en hun rechten van deelneming in België verhandelen, namelijk het door een rechter opgelegd verbod om in de toekomst rechten van deelneming in België te plaatsen wanneer zij hun aangifte niet uiterlijk op 31 maart van elk jaar indienen of wanneer zij de hierboven beschreven taks niet betalen?" [OMISSIS]

[OMISSIS]